

Inglismaa ja Wales

Juhul kui minu nõuet menetletakse nõude esitamise riigis - Inglismaa ja Wales

Milliste kuriteoliikide korral on mul õigus hüvitist saada?

Hüvitist saate taotleda juhul, kui olete ise vägivallakuriteo süütu ohver või kui Teie lähedane suri vägivallakuriteo tagajärjel. Hüvitiskava [B lisas](#) selgitatakse näidete varal, mida peetakse kava raames vägivallakuriteoks ja mida mitte. Hüvitist on võimalik saada ka isikul, kes sai kannatada, võttes kuriteo äraahoidmiseks või tõkestamiseks põhjendatult ebahariliku riski, sealhulgas pidades kinni kuriteos kahtlustatava.

Milliste vigastuste korral on mul õigus hüvitist saada?

Hüvitist võib taotleda:

- vaimse tervise kahjustuse või kehavigastuse eest,
- seksuaalse või kehalise väärkohtlemise eest,
- surmajuhtumi korral.

Kõiki hüvitisnõudeid siiski ei rahuldata; Teil peab olema kava reeglite kohaselt õigus hüvitist saada.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen kuriteo tagajärjel surnud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad hüvitist saada?

Teil võib olla õigus taotleda hüvitist, kui olete vigastuste tagajärjel surnud isiku lähisugulane. Hüvitise saamine eeldab, et taotleja on hüvitiskava järgi hüvitist saama õigustatud sugulane (*qualifying relative*).

Sugulasel on õigus saada hüvitist, kui ta oli surnud isiku surma ajal:

- surnud isiku abikaasa või registreeritud partner, kes kuulus surnud isikuga samasse leibkonda;
- surnud isiku partner (v.a abikaasa või registreeritud partner), kes kuulus surnud isikuga samasse leibkonda ja kes oli temaga samas leibkonnas elanud pidevalt vähemalt kaks aastat enne surma kuupäeva;
- isik, kes vastab muudele eelmistes punktides nimetatud tingimustele, kuid ei elanud surnud isikuga koos emma-kumma halva tervise või puude tõttu;
- surnud isiku abikaasa või registreeritud partner või endine abikaasa või registreeritud partner, kes sõltus surnud isikust rahaliselt;
- surnud isiku vanem või
- surnud isiku laps.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma olen ellu jäänud ohvri sugulane või ülalpeetav? Missugused sugulased või ülalpeetavad võivad sellisel juhul hüvitist saada?

Võite taotleda hüvitist vaimse tervise kahjustuse eest, kui nägite pealt juhtumit ja olite juures, kui Teie lähedane isik sai vägivallakuriteo tagajärjel vigastada. Teil võib olla õigus hüvitisele ka juhul, kui saite osa sellise juhtumi vahetutest tagajärgedest, milles Teie lähedane sai kannatada.

Kui taotlete hüvitist, kuna nägite pealt lähedase isiku kannatada saamist või saite osa sellise juhtumi vahetutest tagajärgedest, pidi Teil selle tagajärjel tekkima vaimse tervise kahjustus. Selle tõendamiseks tuleb esitada psühhiaatri või kliinilise psühholoogi väljastatud tõend.

Sellist hüvitist saama õigustatud sugulased on loetletud eespool.

Kas mul on õigus hüvitist saada, kui ma ei ole ELi liikmesriigi kodanik?

Kõnealuse hüvitiskava raames on Teil õigus hüvitist saada ainult juhul, kui Te vastate ühele hüvitiskava [punktis 10](#) nimetatud elukoha-, kodakondsuse või muule tingimusele. See tähendab, et Teie alaline viibimiskoht juhtumi kuupäeval pidi olema Ühendkuningriik või Te peate vastama ühele kava punktis 11 või 13 nimetatud tingimusele.

Teil on õigus saada hüvitist ka siis, kui olete Euroopa Liidu (EL) või Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) liikmesriigi või vägivallakuritegude ohvritele hüvitise maksmise Euroopa konventsiooniga ühinenud riigi kodanik. Võimalike inimkaubanduse ohvrite ja varjupaigataotluse esitanud inimeste suhtes kohaldatakse erisätteid. Kriteeriumide täielik loetelu on esitatud hüvitiskava [punktis 10](#).

Kas ma saan nõuda riigilt hüvitist, kui ma elan siin või kui ma olen sellest riigist pärit (see on mu elukohariik või kodakondsusjärgne riik), isegi kui kuritegu pandi toime teises ELi riigis? Kas mul on võimalik seda teha siin, selle asemel, et nõuda hüvitist riigis, kus kuritegu toime pandi? Kui on, siis millistel tingimustel?

Hüvitiskava raames makstakse hüvitist Suurbritannias (Šotimaal, Inglismaal ja Walesis) aset leidnud juhtumite eest.

Kui elate Ühendkuningriigis ja saite kannatada vägivallakuriteo tagajärjel muus Euroopa Liitu (EL) kuuluvas riigis, saame Teid abistada hüvitise taotlemisel sellest riigist. Selleks helistage meie ELi abiüksusele numbril 0300 003 3061 või saatke e-kiri aadressil eucat@cica.gsi.gov.uk.

Kui saite kannatada väljaspool ELi, võib Teil olla õigus taotleda hüvitist asjaomases riigis toimiva sarnase kava raames. Lisateabe saamiseks pöörduge välis- ja Rahvaste Ühenduse asjade ministeeriumi (*Foreign and Commonwealth Office*) poole. Täpsemat teavet saab veebisaidilt <https://www.gov.uk>.

Kas ma pean selleks, et hüvitist saada, teatama kuriteost kõigepealt politseile?

Jah. Kui kuriteost, mille eest taotlete hüvitist, ei ole politseile teatatud, ei saa me hüvitist maksta. Hüvitiskavas on nõue, et kõigist juhtumitest, mille eest taotletakse hüvitist, tuleb teatada politseile.

Kas ma pean enne hüvitisnõude esitamist ära ootama politseiuurimise või kriminaalmenetluse tulemusel?

Ei. Hüvitist võib taotleda ilma politseiuurimise või kriminaalmenetluse tulemusi ära ootamata.

Kas ma pean kõigepealt nõudma hüvitist kuriteo toimepanijalt, juhul kui tema isik on tuvastatud?

Hüvitiskava on mõeldud kasutamiseks viimase abinõuna. Hüvitiskava on mõeldud kasutamiseks juhtudel, kui muid võimalusi pole. Esmalt tuleb Teil taotleda hüvitist ette nähtu piires muudest allikatest, nt sotsiaalhüvitised, kindlustusmaksed, kahju- või muud hüvitised, mida Teil võib olla õigus oma kahjustuste tõttu saada.

Kas mul on õigus hüvitisele ka juhul, kui kuriteo toimepanija ei ole tuvastatud või teda ei ole süüdi mõistetud? Kui on, siis millised tõendid pean ma oma nõude toetuseks esitama?

Isegi kui Teie ründaja isik ei ole teada või teda ei ole süüdi mõistetud, võib Teil ikkagi olla õigus hüvitiskava raames hüvitist saada. Selle eelduseks on, et olete teinud politseiuurimises täiel määral koostööd. Hüvitiskava raames tehakse otsused tõenäosuste kaalumise teel.

Kas hüvitise taotlemiseks on ette nähtud kindel tähtaeg?

Taotlus tuleb esitada niipea, kui see on Teie jaoks realselt võimalik. Kui olite juhtumi ajal täisealine, tuleks seda üldjuhul teha vähemalt kahe aasta jooksul pärast juhtumi toimumist. Seda tähtaega võidakse pikendada ainult juhul, kui:

- taotlust ei olnud erakorraliste ajaolude tõttu võimalik varem esitada ja
- taotluse toetuseks esitatud tõendite alusel saab selle kohta otsuse teha, ilma et hüvitisnõudeid menetlev ametnik peaks viima läbi täiendavaid põhjalikke uurimisi.

Missuguse kahju ja missuguste kulude katmiseks on võimalik hüvitist saada?

a. Kuriteoohvrid

– **Varaline (mittepsühholoogiline) kahju**

- *Vigastuste ravikulud (ravi – ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi) – Ei, otseseid ravikulusid kava ei kata.*
- *Vigastustest tulenevad erivajadused või -kulud (hooldus- ja abiteenused, ajutine ja pidev ravi, pikendatud füsioteraapiline ravi, eluaseme kohandamine, spetsiaalsed abivahendid jne) – Neid kulusid võidakse hüvitada olenevalt asjaoludest. Nende*

erikulude tasumist saame kaaluda ainult juhul, kui olete oma vigastuste tõttu olnud töövõimetu või sarnasel määral haige enam kui 28 nädalat.

- *Püsivad vigastused (nt invaliidsus või püsiv puue) – Jah.*
  - *Ravi ajal ja pärast seda saamata jäänud sissetulek (sealhulgas sissetuleku kaotus ja elatise teenimise võime kaotus või elatusvahendite vähenemine jne) – Ainult juhul, kui kuriteo otsese tulemusena tekitatud vigastuse põhjustatud töövõimetus või piiratud töövõime on kestnud üle 28 nädala.*
  - *Võimaluste kaotus – Jah, kui hüvitise saamise tingimused on täidetud.*
  - *Kulud, mis on seotud kahju põhjustanud juhtumi kohtuliku menetlemisega (näiteks õigusabi- või kohtukulud) – Ei.*
  - *Varastatud või kahjustatud isiklik vara – Ei.*
  - *Muu – Vt kavas esitatud hüvitiskõlblikkuse reeglid.*

– Psühholoogiline (moraalne) kahju

- *Ohvri valu ja kannatused – Jah, kui hüvitise saamise tingimused on täidetud.*

b. Hüvitist saama õigustatud isikud või ohvri sugulased

– Varaline (mittepsühholoogiline) kahju

- *Matusekulud – Jah.*
- *Ravikulud (nt perekonnaliikme ravi, ambulatoorne ja haiglaravi, taastusravi) – Ei.*
- *Elatise või võimaluste kaotus – Jah, kui ohver suri ja hüvitise saamise tingimused on täidetud.*

– Psühholoogiline kahju

- *Sugulaste või hüvitist saama õigustatud isikute valu ja kannatused / ohvri surma korral hüvitist ellujäänutele – Teil võib olla õigus esitada hüvitistõue vaimse tervise kahjustuse eest, kui nägite pealt juhtumit ja olite juures, kui Teie lähedane sai vägivallakuriteo tagajärjel vigastada. Teil võib olla õigus hüvitisele ka juhul, kui saite osa sellise juhtumi vahetutest tagajärgedest, milles Teie lähedane sai kannatada. Kui taotlete hüvitist, kuna nägite pealt lähedase isiku kannatada saamist või saite osa sellise juhtumi vahetutest tagajärgedest, pidi Teil selle tagajärjel tekkima vaimse tervise kahjustus. Selle tõendamiseks tuleb esitada psühhiaatri või kliinilise psühholoogi väljastatud tõend.*

Kas hüvitist makstakse ühekordse summana või igakuiste maksetena?

Võimaluse korral makstakse hüvitised välja ühekordse maksena.

Kuidas võivad minu käitumine seoses asjaomase kuriteoga, minu karistusregistri andmed või minu suutmatuse hüvitise maksmise menetluse käigus koostööd teha mõjutada mu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Teie nõuet võib mõjutada see, kui:

- Te ei tee politsei ja kriminaalõigussüsteemiga täiel määral koostööd;
- Teie suhtes on tehtud süüdimõistev kohtuotsus, millega määrati vabadusekaotus või üldkasulik töö, ja karistus ei ole kustunud;
- Te aitasite oma tegevusega juhtumi toimumisele kaasa;
- Teie iseloom, mille kohta annavad tunnistust süüdimõistvad kohtuotsused või muud tõendid, muudab hüvitise maksmise kohatuks või Te ei tee täies ulatuses koostööd kuriteokahju hüvitamise ametiga (Criminal Injuries Compensation Authority, CICA).

Kuidas võib minu varaline seisund mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Hüvitiskava rakendatakse taotleja majanduslikust olukorrast sõltumatult.

Kas on veel teisi kriteeriumeid, mis võivad mõjutada minu võimalust saada hüvitist ja/või saadava hüvitise summat?

Hüvitist ei saa maksta järgmistel juhtudel:

- kahju tekkis enne 1. augustit 1964,

- kahju tekkis väljaspool Suurbritanniat,
- Te olete juba esitanud kuriteokahju hüvitamise ametile taotluse sama juhtumi tagajärjel tekkinud sama kahju hüvitamiseks,
- ründaja võib hüvitisest kasu saada,
- kahju tekkis enne 1. oktoobrit 1979 ja Te elasite ründajaga koos ühes peres.

Hüvitist ei maksta või seda vähendatakse ka juhul, kui olete saanud sama kahju eest hüvitist teatavatest muudest allikatest, sealhulgas tsiviilkohtus väljamõistetud kahjuhüvitis.

Kuidas hüvitist arvestatakse?

Hüvitiskava reeglid ja makstavate hüvitiste suuruse kehtestab parlament ning hüvitis arvutakse kahjuhüvitiste piirmäärade alusel. Hüvitise suurus varieerub olenevalt tekitatud kahju suurusest.

Kas on olemas minimaalne/maksimaalne hüvitissumma?

Minimaalne kahjuhüvitis on 1000 naelsterlingit ja maksimaalne 500 000 naelsterlingit.

Kas ma pean märkima nõudevormile konkreetse summa? Kui pean, siis kust saada juhiseid selle arvestamise või muude aspektide kohta?

Makstava hüvitise summa arvutab välja amet.

Kas ametiasutuse/organi makstavast hüvitisest arvestatakse maha hüvitis, mille olen oma kaotuse tõttu saanud muudest allikatest (töandja kindlustusskeemist või erakindlustusskeemist)?

Hüvitise summat vähendatakse, kui olete sama kahju eest juba hüvitist saanud või Teil on õigus saada hüvitist järgmistest allikatest:

- mõni muu kuriteokahjuhüvitis või sarnane väljamakse,
- tsiviilkohtus väljamõistetud kahjuhüvitis,
- kahjunõude rahuldamine või
- kriminaalmenetluse käigus tehtud hüvitisotsus või -pakkumine.

Erikulude hüvitamise korral vähendatakse Teile makstavat hüvitist, võttes arvesse sama kahju eest saadud sotsiaalhüvitisi ja tasutud kindlustusmaksed olenemata sellest, kes kindlustusmaksed tasus, kui taotlete hüvitist näiteks kodu kohandamise või hooldusteenuse kulude eest.

Kas mul on võimalik saada hüvitise ettemakset? Kui on, siis millistel tingimustel?

Kui amet on veendunud, et Teil on õigus saada hüvitist, kuid ei saa lõplikku otsust teha, võib amet kaaluda vahemakse tegemist. Sageli viibib lõpliku otsuse tegemine seetõttu, et Teile tekitatud kahju pikaajalise mõju väljaselgitamiseks on vaja rohkem aega.

Kas mul on võimalik saada pärast põhiotsuse langetamist täiendavat või lisahüvitist (asjaolude muutumise või tervise halvenemise jms tõttu)?

Amet võib kaaluda nõude uuesti läbivaatamist pärast viimase väljamakse tegemist, kui:

- hüvitise vastu võtnud isik hiljem sureb hüvitise määramise aluseks olnud kuriteoga tekitatud vigastuse tagajärjel või
- taotleja tervislik seisund on niivõrd palju muutunud, et algsest otsusest kinnipidamisel koheldaks taotlejat ebaõiglaselt.

Tavaliselt amet juhtumeid uuesti läbi ei vaata, välja arvatud juhul, kui lõpliku otsuse tegemisest on möödunud vähem kui kaks aastat. Kui juhtumi uuesti läbivaatamist taotletakse rohkem kui kaks aastat pärast otsuse tegemist, kaalub amet seda üksnes juhul, kui taotleja esitab piisavalt tõendeid, mille alusel saab teha juhtumi kohta otsuse, ilma et oleks vaja läbi viia täiendavaid põhjalikke uurimisi.

Millised tõendavad dokumendid pean ma oma nõudele lisama?

Vajalik teave oleneb taotluse liigist. Taotlemisprotsessi käigus täpsustatakse, millist teavet ja millal esitada tuleb. Vajaduse korral võetakse Teiega lisateabe saamiseks ühendust.

Kas nõude kättetoimetamise ja menetlemise eest tuleb maksta haldus- või muid tasusid?

Hüvitistaotluse esitamine on tasuta. Vajaduse korral palutakse Teil esitada arstitõend. Kui arstitõendi saamise eest tuleb tasuda, siis peab seda tegema taotleja. Arstitõendi hankimisega seotud kulud on erinevad, kuid tõenäoliselt ei ulatu need üle 50 naelsterlingi.

Milline asutus teeb hüvitisnõude kohta otsuse (riigisisese juhtumi korral)?

Kuriteokahju hüvitamise amet (Criminal Injuries Compensation Authority).

Kuhu tuleb hüvitisnõue saata (riigisisese juhtumi korral)?

Criminal Injuries Compensation Authority (CICA)

Alexander Bain House

Atlantic Quay

15 York Street

Glasgow

G2 8JQ

Telefon (Ühendkuningriigis): +44 (0)300 003 3601; (väljastpoolt Ühendkuningriiki): +44(0)203 684 2517

Veebisait: <https://www.gov.uk/>

Kas ma pean tulema isiklikult kohale, kui toimub menetlus ja/või minu nõude kohta tehakse otsus?

Ei, Teiega võetakse ühendust.

Kui kaua (ligikaudu) võtab aega ametiasutuselt hüvitisnõude kohta otsuse saamine?

Hüvitisnõude hindamiseks vajaminev aeg sõltub selle keerukusest. Näiteks saamata jäänud sissetulekuga seotud nõuete menetlemine võtab rohkem aega kui nende nõuete menetlemine, mis on seotud ainult kahjuhüvitiste piirmäärade alusel tehtava väljamaksega. Kuriteokahju hüvitamise amet lõpetab nõude menetlemise alles siis, kui taotleja kinnitab, et on vigastustest taastunud nii palju, kui see on võimalik. Lihtsad juhtumid püütakse lahendada 12 kuu jooksul pärast taotluse saamist.

Kui ma ei ole ametiasutuse otsusega rahul, siis kuidas saan ma selle vaidlustada?

Kui Te ei nõustu algse otsusega ja soovite selle läbivaatamist, peate 56 päeva jooksul pärast algse otsuse tegemise kuupäeva esitama ametile kirjaliku läbivaatamistaotluse. Taotlusele tuleb lisada nõuet toetavad lisatõendid, mille arvessevõtmist Te soovite.

Kui läbivaatamistaotlus koos tõendava teabega on laekunud, analüüsib seda teine hüvitisnõudeid menetlev ametnik (mitte see, kes tegi algse otsuse). Läbivaatamisotsus võib algse otsusega võrreldes olla soodsam või vähem soodsam, samuti võidakse algne otsus jätta muutmata.

Läbivaatamisotsusega mittedõustumise korral võite pöörduda esimese astme kohtu kuriteokahju hüvitamise küsimusi lahendava koja (*First-tier Tribunal (Criminal Injuries Compensation)*) poole vastavalt kohtu kodukorrale. Kohtu kodukord on avaldatud esimese astme kohtu [veebisaidil](#).

Kust leida vajalikke vorme ja muud teavet nõude esitamise kohta?

Hüvitist saab taotleda meie [veebisaidil](#), kust leiab ka kasulikke teavet hüvitiskava kohta.

Kas abi saamiseks on olemas spetsiaalne abitelefoni või veebisait?

Link ameti veebisaidile on esitatud eespool, samuti saab abi klienditeeninduskeskuse töötajatelt telefonil +44(0)300 003 3601. Arvestage, et klienditeeninduskeskuse töötajatega saab suhelda ainult inglise keeles.

Kas mul on võimalik saada nõude koostamiseks õigusabi (juristi abi)?

Hüvitise taotlemiseks ei ole vaja kasutada tasulise esindaja, nagu õigusnõuniku või kahjunõuete haldamisega tegeleva ettevõtte abi. Tasulise esindaja teenuse kulusid me hüvitada ei saa ning need tuleb kanda Teil endal.

Kas on olemas ohvriabiorganisatsioonid, kes mind hüvitise nõutamisel abistaksid?

Abi saamiseks taotluse koostamisel võite ühendust võtta [kuriteoohvrite ja -tunnistajate teabeteenistusega](#) (*Victim and Witness Information Service*).

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Viimati uuendatud: 08/10/2019